

[Steen.]

Sluttelig har jeg nogle bemærkninger til det ærede medlem hr. Holger Eriksen. Det ærede medlem minder om, at der var engang — det var, dengang socialdemokraterne begyndte, de har nu altid haft det slemt —, da det var meget, meget værre at få fodfæste, end det er nu, da skulle man have flertal i en enkelt valgkreds. Det er fuldstændig rigtigt. Vi andre havde forresten de samme betingelser, og det kom vi over på den måde, at vi slog vore stemmer sammen. Det gav ganske vist et forholdsvis forrykt resultat. Jeg mindes et valg, der var så urimeligt, at det vel var det, der medførte, at vi fik forholdstalsvalgmåden. Vi fik 33 mandater på 66 000 stemmer, og de konservative fik 7 på 83 000 stemmer. Det var noget i retning af at væрге sig mod, at der blev for mange partier, og det var altså disse urimeligheder, der førte til, at vi fik forholdstalsvalgmåden.

Jeg er oprigtig talt efterhånden — nu skal jeg sige det mildt og skånsomt — noget forundret over de argumenter, det ærede medlem hr. Holger Eriksen bruger i diskussionen. Jeg havde oprigtig talt ikke ventet, at jeg nu i 1953 stadig skulle møde bebrejdelser for den imødekommenhed, vi i 1939 i et regeringssamarbejde viste overfor det ærede medlems parti, men er det vilkårene, noterer jeg mig det selvfølgelig og skal vide i fremtiden at indrette mig derefter. Gang på gang får jeg nu serveret, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard som indenrigsminister i den socialdemokratisk-radikale fællesregering foreslog en ændring, hvorefter det skulle være kredsmandattallet, der skulle være afgørende for, om man fik et tillægsmandat, og i dag kommer så den store kanon: at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard som indenrigsminister havde foreslået at forhøje de 10 000 stemmer, der skulle til for at anmelde et parti, til 20 000. Må jeg minde det ærede medlem om, at i 1947, da socialdemokraterne alene havde regeringen, mødte de med et forslag om, at der skulle 60 000 stemmer til at anmelde et parti. Når det radikale venstres principielle stilling er den, jeg i dag har givet udtryk for, og socialdemokraternes principielle stilling var 60 000, tør jeg vel gå ud fra, at der er leveret sandsynlighedsbevis for, hvem der ønskede tallet sat op, og så er det lige hårdt

nok, at jeg skal have bebrejdelser for det bagefter.

Så siger det ærede medlem, og hans presse skriver, at der er selvfølgelig intet parti, der vil forhindre nye partidannelser. Ja, men når man forlanger, at der skal 60 000 stemmer til for at blive anerkendt som et parti, så er det teoretisk muligt, men praktisk anser jeg det ikke for muligt. Var sådanne bestemmelser, som socialdemokratiet ønskede, blevet ført igennem, tror jeg ikke, jeg nogensinde havde oplevet at se noget sådant, og jeg tvivler meget på, at jeg nogensinde ville have oplevet at se tillægsmandater fordelt på det grundlag.

Helge Madsen: Jeg vil først sige til det ærede medlem hr. Holger Eriksen, som omtalte forestående ændringer i valgrets-betingelserne gennem forsørgsloven, at det er noget, vi er interesseret i, og som vi nok gerne vil støtte, når vi får set nærmere på det.

Jeg nævnte i min første tale, at den foreslåede valglov ville have betydet, at retsforbundet ikke var blevet repræsenteret på rigsdagen før valget i 1947, og det fandt det ærede medlem at der ikke ville være sket nogen skade ved. Det var ikke det, jeg ønskede at drøfte. Jeg ville kun gøre de ærede medlemmer opmærksom på, at sådan er virkningen af dette lovforslag, hvis skærpeelse bliver bagatelliseret af de andre partiets ordførere. Det var kun for at dokumentere, at det ville have givet det resultat, at ved de 7 valg, der var gået forud, hvor retsforbundet har fået repræsentation efter den bestående valglov, ville det nye valglovsforslag have udelukket det.

Om vi har gjort gavn? Ja, jeg kan måske minde om grundskyldskommissionen, toldundersøgelseskommissionen, liberaliseringen og tilskudsmentalitetens bremsning, der måske ikke havde været så langt fremme, hvis vi ikke havde været her. Men når det siges, at vi ikke har gjort gavn, vil jeg svare, at for os at se er det sådan, at der er vedtaget ting herinde, som har gjort skade, at der er medlemmer, der har gjort en negativ indsats, og det er dog værre, end at man ikke har gjort gavn.

Både det ærede medlem hr. Holger Eriksen og den højtærede indenrigs- og boligminister talte om partisplittelse som et sandsynligt resultat af de ændringer i valgloven, som